Nro. 154.

DZIENNIK
PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW W LWOWIE.

Dnia 4go Pazdziernika 1794.

Gazety CXLVII.

NIEMCY.

Z Hamburga dnia 8 *Września.*

W przeszłym tygodniu uczyniony tu był rozruch, ktory aby nie był poczytany za iakowe rewolucyine powstanie, powod iego, i okoliczności umieszczaią się następuiące:

Nieiaki szewc rodem z *Rygi*, który od niedawna nauczycielem szkoł-

 ki

ki był, owſzem autorem nieiakich dzieł ſtał ſię, powròcił raptòwnie do ſwego rzemiosła, tak iednak, że nie buty zwyczayne robić zaczął, ale podług koperſztychu gdzieś znalezionego zrobił *buty wodne*, ktòrych doświadczenie przed kilką laty w Paryżu na *Sekwanie* bynaymiey ſię nie udało. Te buty ogłoſił on za ſwòy wynalazek, poprzybiiał bez pozwolenia Zwierzchności afiſze, że takie buty w iego pomieſzkaniu za 2 ſzelągi widzieć można, obiecywał także, że w tych butach miał po wodzie chodzić, i ogłoſił publicznie, że probę miał uczynić. Ta proba miała bydż dnia 4, po południu czyniona. Tym czaſem dnia tego dla okoliczności powietrza ow experyment ſtać ſię nie mògł. Jak zawſze w okolicznościah podobnych po wielkich miaſtach dziać ſię zwykło, było tu liczne zgromadzenie i tłum ludu, dla przypatrzenia ſię, probie, ktòrey ow wynalazca uczynić nie był w ſtanie. Poſpolſtwo chciało zemścić ſię nad nim za zwiedzenie ſiebie, i byłoby to do ſkutku przywiodło, gdyby żołnierſka warta nie była go ochroniła. Chciało więc poſpolſtwo zemścić ſię przynaymiey nad iego familią, i dom zburzyć, a tak dalece było roziuſzonem, że muſiano żołnierzy tak konnych ia-

ko

ko też piechotę użyć, do uśmierzenia tego rozruchu, i do rosproszenia pospólstwa. Dnia następuiącego był przyprowadzony ow wynalazca do Sądu, i na wolność wypuszczony został.

Niektóre gazety głosiły fałszywą wiadomość, iakby *Trewir* od *Francuzów* był odebrany, to atoli iest pewna, że wszelkie poczyniono do tego przygotowania, aby tam Francuzów attakować i ztamtąd wyparować można, od tego bowiem dalszy także awans armii *Mozy* zawisł naywięcey. Jest teraz 100 lat, iak Francuzi w *Trewirze* się znaydowali, i z niego wyparci zostali.

Z *Akwizgranu dnia* 9 *Września.*

Przybywaią tu dywizye garnizonu z *Valenciennes* i opowiadaią okoliczności poddania się tey fortecy. Gdy Cesarz Jmć z *Niderlandu* powracał, posłał był roskaz własną podpisany ręką dla Kommendanta w *Valenciennes*, podług któregoby się miał sprawić. Roskazano było w tym, bronić się do ostatniego póty, pokiby miał naymnieyszą nadzieię, że na odsiecz, i obronę odbierze w krótcę posiłek. Jeżeliby się zaś tak okoliczności

obro-

obrocić miały, iżby ſię uyrzał zamknię-tym bez żadney pomocy, w ten czas miał natychmiaſt kapitulować, aby Garnizon zoſtał ocalony. Już zaś nie było nadziei żadney odporu nieprzyiacioł, którymi forteca była otoczona Mimo tego iednak poſłał był Kommendant officyera, przed otoczeniem ieſzcze fortecy zupełném do Xięcia *de Koburg*, z zapytaniem: ażali ſię ma bronić? albo nie? *Koburg* dał mu był roſkaz, aby ſię nie poddawał aczby w ruinach fortecy miał bydź zagrzebany. Gdy wſpomniony officyer powracał, złapany był od nieprzyiacioł, ponieważ powiękſzey części forteca iuż była otoczona Kommendant, ktòry żadney nieodebrał był odpowiedzi, zwołał officyerów, i proponował im ten przypadek. Wſzyſtcy zgodzili ſię na to, że przypadek od Ceſarza Jmci oznaczony iuż znayduie ſię do kapitulowania, a tak Kommendant kapitulował, aby nie był w odpowiedzi za brónienie ſię z właſnego domyſłu. Do czego ieſzcze i to pomagało, że Francuzi rozgłoſili byli: iakby woyſka Niemieckie wſzyſtkie za *Ren* przeſzły

Ponieważ Francuzi odebrawſzy *Sluis* wezwali także do poddania ſię i fortecę *Huiſt* i też opanowali, dla tego ſtali ſię

iuż

iuż panami całey *Flandryi Hollenderskiey*,

Z Manheimu dnia 13 Września.

Korpus *Austryackie*, z 3 Reymentów kawaleryi, i 5 batalionów piechoty się składaiące, które od kilkanastu dni koło *Nickar* pod nad *Manheimem*, obozowało, dziś z rana reyterowało się do *Wormacyi* pod Jenerałem *Warteusleben*, dla zastąpienie mieysca Korpusu Xięcia de *Hohenlobe*, które ku *Lautern* do armii *Pruskiey* się posuwa.

Dziś słychać było mocną Kanonadę między *Türkheim* i *Grünstad*.

ANGLIA.

Z Londynu dnia 2. Września.

Przed trzema dniami Sekretarz woyskowy *Windham* posłany iest do armii *Angielskiey* do *Hollandyi*, oczekuią ważnego skutku tego Poselstwa, i twierdzą powszechnie, że Lord *Conwallis* otrzyma znaczną Kommendę. Flotta *Lorda Howe*, która teraz z 30 liniowych okrętów i 7miu fregatt składa się, ieszcze

dla

dla wiatru przeciwnego zostaie *St. Hellens*. Takowe opoźnienie się iey wyiścia może bydź bardzo szkodliwém, zaspokaiające atoli nadchodzą wiadomości, że zgotowane w *Ostendzie Francuzkie* okręty, przez nasze okręty woienne są zamknięte. Obawiaią się tam, ażeby okręty w porcie zostaiące nie były od naszych spalone, i dla tego naładowane prochem statki do kanału *Brügkiego* przeniesiono.

Eskadra Admirała *Warren* zapędziła iednę wielką, a dwie mnieysze *Francuzkie* fregatty koło brzegów *Bretagne* na mieliznę.

Zabrane od *Francuzów* szaluppy woienne *Alert i L'espion*, tudzież Francuzka fregatta *la Felicité* o 38 armatach zapędzone są na Françuzkie brzegi na mieliznę, okręt *Cahnderssoap*, który z *Petersburga* do *Malagy* płynął i schwytany był przez *Francuzów* niedaleko *Portsmouth*, napowrót odebrany został.

Ostatnie wiadomości z *Korunny* nadeszłe donoszą, że w *Madrycie* wielkie iest pomieszanie dla korzyści, które Francuzi w Prowincyi *Biskay* odnoszą, miasto *Bilbao* miało bydź przez nich opanowane, ponieważ mieszkańcy tey Prowincyi bynaymniey się im niesprzeciwiaią A że to wielki ma w pływ do nasze.

go-

go handlu, dla tego zgromadzili ſię byli tuteyſi kupcy do Poſła *Hiſzpańſkiego* i naradzali ſię, a potém z wypadkiem tego naradzania ſię, udali ſię do Miniſterium naſzego.

SZWAYCARXA.

Aurorowie Rewolucyi *Geneweńſkiey*, oprócz ſiedmiu oſób ſtraconych po wybuchnieniu zaraz teyże rewolucyi, teraz oſądzili na śmierć naſtępuiące oſoby, bywſzego Syndyka *Fabio*, Bankiera *Adcout i Dilorme* cukiernika. Tych wſzyſtkich rozſtrzelano, a ponieważ zaraz na śmierć nie byli zaſtrzelonymi, dla tego ich potém bagnetami dobiiano.

Sąd rewolucyiny óſądził także 26 innych oſób na śmierć, między któremi *Mallet du Pan* znaydował ſię. A że ci w *Genewie* nie byli przytomni, dla tego piſano ich imiona na ſzubienicy, i do tych ſtrzelano. Dobra oſądzonych na śmierć wſzyſtkie ſkonfiſkowane zoſtały. Z pomiędzy areſztowanych 471 oſób, niektòrzy na wygnanie ſą ſkarani niektórzy oſądzeni na więzienie, a niektórzy iako niewinni wypuſzczeni na wolność. Między temi oſtatniemi znayduie ſię *Necker i Germani*,

ni, ktòrzy za ſwe uwolnienie muſieli wſzelako zapłacić 100 tyſięcy Kronów. Ci, ktòrych ſkazano na wygnanie, utracili podobnież wſzyſtkie ſwoie dobra, dano tylko każdemu po 3 Luidory, i zoſtawiono ſuknie, które miał na ſobie, między tymi znayduie ſię *Seladyn* członek magiſtratu, który wielkie poſiadał zbiory.

Wſzyſtcy obywatele muſieli złoto i ſrebro ſwoie oddać do Mennicy, a nikt więcey nie mogł iak 12 uncyi dla ſiebie zatrzymać. Nabożeńſtwo kazano tylko w dwóch Kościołach, i to raz na tydzień w Niedzielę odprawiać, Kazania, błogoſławieńſtwa ślubów, i Chrzty ſą zakazane. Na mieyſce tych rozkazano tylko dawać zaświadczenia narodzenia dzieci, a małżeńſtwa kazano iako cywilny kontrakt w przytomności Sędziego pod drzewem wolności zawierać: niektórych Predykantów ſkaſſowano, między któremi *Rouſſellaar* znayduie ſię. W *Genewie* przemieſzkiwa Rezydent Francuzki *Souiavie*. Naybardziey zaś ſtaraią ſię złupić wſzyſtkich możnych z ich maiątku. Twierdzą, że ieſzcze ſto oſób ma bydź oſądzonych na śmierć. Dekretowano podwyżſzyć cenę monety, i na dobra ſkonfiſkowane aſſygnaty uſtanowić.